

«МИРАС» КОЛЛЕДЖІ» МЕКЕМЕСІ

Ереже колледждің
Педагогикалық Кеңесінде қаралды
Хаттама № 1 28.08.2019 ж.

Бекітемін
«Мирас» колледжі»
мекемесінің директоры
Абуева Н.К.

A blue circular official stamp is positioned to the right of the text. It contains the college's logo in the center and text around the perimeter. The text includes 'ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ' at the top, 'ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ' on the left, '«МИРАС» КОЛЛЕДЖІ' on the right, and '2005' at the bottom.

БІЛІМ САПАСЫН БАҒАЛАУДЫҢ КОЛЛЕДЖІШІЛІК ЖҮЙЕСІ ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ

Шымкент 2019

1. Жалпы ережелер

1.1. Білім сапасын бағалаудың колледжішілік жүйесі туралы ереже (бұдан әрі - ереже) колледжде (бұдан әрі - колледж) Білім сапасын бағалаудың колледжішілік жүйесін (бұдан әрі - БСБКЖ) іске асыру кезінде бірыңғай талаптарды белгілейді.

1.2. БСБКЖ-нің іс жүзінде жүзеге асырылуы ҚР "Білім туралы" Заңына, ҚР Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Нормативтік құқықтық актілеріне, ОҚО білім басқармасының білім сапасын бақылау мен бағалаудың барлық рәсімдерін іске асыруды регламенттейтін құжаттарына сәйкес құрылады.

1.3. Ереже Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 18 наурыздағы N 330 қаулысына сәйкес әзірленген нормативтік құжат болып табылады. "Білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды мемлекеттік аттестаттау жүргізудің үлгі ережесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 29.08.2013 № 360 бұйрығымен және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 13.05.2016 ж. №318 бұйрығымен.; "техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарды мемлекеттік аттестаттауды және өзін-өзі бағалауды ұйымдастыру және өткізу жөніндегі бағдарлама мен әдістемелік ұсынымдар туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Білім және ғылым саласындағы бақылау комитетінің 2009 жылғы 6 тамыздағы № 1125 бұйрығымен бекітілген»;

1.4. Ереже Қазақстан Республикасының Білім және ғылым саласын дамытудың мемлекеттік бағдарламасын іске асыру бойынша колледждің педагогикалық қызметкерлерінің қызметін ынталандыру тетіктерін белгілейді

1.5. Ереже қолданылады қызмет барлық колледждің педагогикалық қызметкерлерінің кәсіби қызметті жүзеге асыратын еңбек шарттарына сәйкес, оның ішінде қоса атқаратын жұмыс істейтін қызметкерлердің. Ережемен білім беру сапасын бақылау және сараптамалық бағалау рәсімдерінің жұмыс істеу қағидаттары, мақсаттары, міндеттері, мазмұны айқындалады. Осы Ережеде мынадай терминдер пайдаланылады:

- білім беру сапасы-нақты қол жеткізілетін білім беру нәтижелерінің, білім беру процесінің шарттары нормативтік талаптарға, Әлеуметтік және жеке күтулерге сәйкес келу дәрежесін көрсететін білім беру жүйесінің интегралдық сипаттамасы;

- білім беру сапасын бағалау-нәтижесінде өлшенетін білім беру нәтижелерінің сәйкестік дәрежесі, нормативтік құжаттарда белгіленген білім беру сапасына қойылатын талаптар жүйесінің қамтамасыз ету шарттары анықталатын процесс;

- білім беру сапасын бағалаудың колледжішілік жүйесі-білім беру сапасын бағалау бойынша жекелеген өкілеттіктер берілген әр түрлі мемлекеттік-қоғамдық басқару субъектілері іске асыратын диагностикалық және бағалау процедураларының тұтас жүйесі, сондай-ақ білім беру сапасын басқаруды қамтамасыз ететін ұйымдастырушылық құрылымдар мен нормативтік құқықтық материалдардың жиынтығы.;

- сараптама-білім беру процесінің жағдайын, білім беру қызметінің шарттары мен нәтижелерін жан-жақты зерттеу;

- өлшеу-стандартталған нысаны бар және мазмұны іске асырылатын білім беру бағдарламаларына сәйкес келетін Бақылау өлшеу материалдарының (дәстүрлі бақылау жұмыстары, тестілер, сауалнамалар және т.б.) көмегімен білім жетістіктерінің деңгейін бағалау.

1.6. БСБКЖ туралы ереже, оған толықтырулар мен өзгерістер, процедуралар, мерзімдер және жоғары жауаптылар колледждің педагогикалық кеңесінде талқыланғаннан кейін колледж директорының бұйрығымен бекітіледі.

2. БСБКЖ -нің жұмыс істеу мақсаттары мен міндеттері

2.1. БСБКЖ мақсаты білім беру сапасының жай-күйі, білім беру нәтижелерінің сәйкестік дәрежесі және оларға қол жеткізу шарттары туралы, Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартында айқындалған талаптарға, білім беру сапасының өзгеру үрдістері және оның деңгейіне әсер ететін себептер туралы объективті ақпарат алу болып табылады.

2.2. БСБКЖ негізгі міндеттері:

- білім беру критерийлерін және оны өлшеу тәсілдерін бірыңғай түсінуді қалыптастыру;
- колледжде білім беру сапасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкестігін анықтау;
- мемлекеттік талаптарға білім беру үдерісін жүзеге асыру, шарттардың сәйкестік дәрежесін анықтау;
- колледжде білім сапасын мониторингілеуді ақпараттық, аналитикалық және сараптамалық қамтамасыз ету;
- білім сапасын бағалау жүйесінің бірыңғай ақпараттық-технологиялық базасын әзірлеу;
- ресурстық базаны қалыптастыру және колледжде білім беру статистикасы мен білім беру сапасының мониторингін қамтамасыз ету;
- мемлекеттік аттестаттау нәтижелері бойынша колледждің мүмкін рейтингісін анықтау үшін болжау мақсатында колледжде білім беруді дамыту жағдайын зерттеу және өзін-өзі бағалау;
- білім сапасын арттыруға әсер ететін факторларды анықтау;
- педагогтардың рейтингісін және педагогтарға ынталандырушы үстемеақы мөлшерін анықтау;
- жоғары сапалы оқыту мен тәрбиелеу үшін жалақы;
- педагогикалық қызметкерлердің біліктілігін арттыру бағыттарын анықтау, колледжді лицензиялау мен аттестаттауға, педагогтарды аттестациялауға, білім алушылардың жеке жетістіктеріне қатысты мәселелер бойынша педагогикалық қызметкерлердің біліктілігін арттыру;
- қоғамдық сараптама, жариялылық және білім сапасын бағалау мәселелері бойынша стратегиялық шешімдер қабылдау кезіндегі алқалық;
- сапа мен бәсекеге қабілеттілікті қолдау және тұрақты арттыру мақсатында Инновациялық процестерді ынталандыру.

3. БСБКЖ жұмыс істеу негіздері

Білім сапасын бағалаудың колледжішілік жүйесінің негізіне қағидаттар:

- білім беру сапасының талаптары, нормалары мен көрсеткіштерінің шынайылығы, олардың әлеуметтік және тұлғалық маңыздылығы;
- жекелеген білім алушыларды оқыту мен тәрбиелеудің нәтижелерін бағалау кезінде олардың жеке даму ерекшеліктерін есепке алу;
- білім сапасын бағалау рәсімдерінің ашықтығы, айқындығы – мемлекеттік және кәсіби стандарттардың өзгеруіне мобильді әрекет ету;
- жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау, сөйлеу арқылы білім беруді басқару органдарын, педагогикалық қызметкерлерді және жұртшылықты білім сапасын бағалау нәтижелері туралы үнемі ақпараттандыру;
- колледж директоры жанындағы Кеңестің колледждің педагогикалық қызметкерлерін материалдық ынталандыру және қызметінің сапасы туралы шешім қабылдауға қатысуы;

- рефлексивтілік-педагогтарды критериалды өзін-өзі талдау және объективті өлшемдер мен көрсеткіштерге сүйене отырып өз қызметін өзін-өзі бағалау арқылы іске асырылады;

- әр педагогтың ішкі бағалау, өзін-өзі бағалау, өзіндік талдау әлеуетін арттыру;
- уәждемелік-педагогикалық қызметкерлердің еңбекақы мөлшерін олардың білім сапасын бағалау нәтижелерімен бірге өлшеу, нақты нәтижелерге байланысты жалақы мөлшерін саралау;

- технологиялылық және инструменталдық-білім беру қызметін әр түрлі тұтынушылардың қажеттіліктерін ескере отырып, көрсеткіштерді пайдалану, қазіргі заманғы ақпараттық технологияларды пайдалану, индикаторлар бірлігі және құрал-саймандар бірлігі;

- комплементарлық-бағалау рәсімдерін өзара толықтыру, олардың арасында өзара байланыс пен өзара тәуелділік орнату.

4. Білім сапасын бағалаудың колледжішілік жүйесін құраушылар

4.1. Білім сапасын бағалау арқылы жүзеге асырылады:

- колледжішілік бақылау жүйесі;
- қоғамдық ұйымдар мен бірлестіктердің, тәуелсіз азаматтық институттардың, колледж оқушыларының ата-аналарының күшімен ұйымдастырылатын білім сапасының қоғамдық сараптамасы;

- колледж тапсырысы бойынша кәсіби білім беру қоғамдастығы ұйымдастыратын білім беру сапасының кәсіби сараптамасы (сыртқы аудит).

4.2. Колледжішілік бағалаумен айналысатын Ұйымдық құрылым, білім сапасын сараптаумен және алынған нәтижелерді түсіндірумен қамтиды:

- колледж әкімшілігі (директор, директордың орынбасарлары);
- педагогикалық кеңес;
- әдістемелік бірлестіктер (әдістемелік кеңес, топ кураторларының әдістемелік бірлестігі, пәндік циклдік комиссиялар (ПЦК));
- психологиялық-педагогикалық қызмет;
- мақсатты аналитикалық топтар (комиссиялар, бақылау жұмыс топтары);
- әкімшілік кеңес.

4.2.1. Колледж әкімшілігі (директор және оның орынбасарлары):

- білім сапасын бағалаудың тұжырымдамалық тәсілдерін қалыптастырады, білім беру сапасын бағалаудың критериалды базасын бекітеді;

- білім беру сапасын бақылау және бағалау рәсімдерін іске асыруды, бағалау тәртібі мен рәсімін нормативтік қамтамасыз етуді қамтамасыз етеді;

- қызметі білім сапасын бағалау мәселелерімен байланысты әр түрлі құрылымдардың жұмысын үйлестіреді;

- БСБКЖ шеңберінде бағалау процедураларының нәтижелерін қарастырады, БСБКЖ іске асыру нәтижелері бойынша педагогтар рейтингін бекітеді;

- колледж дамуының жағдайы мен үрдістерін анықтайды;

- білім беру сапасын жетілдіру бойынша басқарушылық шешімдер қабылдайды.

4.2.2. Колледждің педагогикалық кеңесі қатысады:

- оқу жоспарларын, бағдарламаларды, оқулықтарды, формаларды, білім беру процесінің әдістерін және оларды іске асыру тәсілдерін талқылау және тандауда;

- педагогикалық қызметкерлердің біліктілігін арттыру, олардың шығармашылық бастамаларын дамыту, озық тәжірибені тарату бойынша жұмыстарды ұйымдастыруда;

- оқушыларды емтиханға жіберу, білім алушыларды келесі семестрге, курсқа ауыстыру немесе оқудан шығару, білім туралы диплом беру туралы; білім алушыларды

көтермелеу және жазалау туралы; үйірмелер, клубтар және білім алушылардың басқа да бірлестіктерін құру туралы мәселелерді шешуде және т. б.;

- білім алушылар мен олардың ата-аналарының пікірін ескере отырып, педагогикалық қызметкерлерді аттестаттаудан өткізу;
- тәжірибелік-эксперименттік жұмысты ұйымдастыру және жүргізу;
- колледждің мемлекеттік және қоғамдық ұйымдармен өзара іс-қимыл бағыттарын анықтау.

4.2.3. Колледждің әдістемелік бірлестігі:

- колледжде білім сапасын бағалаудың әдістемелік негіздерін, құралдарын әзірлейді;
- білім сапасын бағалау нәтижелеріне мазмұнды талдау жүргізеді;
- білім сапасын арттыру бойынша оқытушыларға арналған әдістемелік ұсыныстар әзірлейді;
- жеке педагогтарға оқыту және тәрбиелеу сапасын бағалаудың өзіндік жүйесін қалыптастыруға көмек көрсетеді;
- оқытушылар пайдаланатын білім сапасын бағалаудың жеке жүйесіне сараптама жүргізеді;
- педагогтардың кәсіби жетістіктерінің портфолиосын әзірлейді және қалыптастырады.

4.2.4. Психологиялық-педагогикалық қызмет:

- колледж оқушыларының қиындықтарын анықтауға бағытталған психологиялық зерттеулер жүргізеді, колледжде білім алушылардың бейімделу деңгейін және психологиялық жайлылық деңгейін бағалайды;
- топтар мен нақты білім алушыларды оқыту нәтижелерін болжайды;
- колледждегі білім беру үрдісінің шарттарын онтайландыру бойынша педагогтар мен колледж әкімшілігіне ұсыныстар әзірлейді;
- колледж әкімшілігі үшін білім сапасын арттыру бойынша ұсыныстар әзірлейді.

4.2.5. Нысаналы Талдамалық топтар (комиссиялар) бағалауға қатысады педагогтардың өнімділігі мен кәсібилігі.

4.2.6. Колледждің әкімшілік кеңесі:

- **БСБҚЖ** жүзеге асыру бойынша колледж бөлімшелерінің есебін талқылауға қатысады;
- колледж педагогтарының сапалы еңбегін ынталандыру жүйесін анықтауға қатысады, колледж қызметкерлерінің еңбекақысын ынталандыратын бөлігін бөлуге қатысады;
- колледжде салауатты және қауіпсіз оқыту, тәрбиелеу және еңбек жағдайларын сақтауды бақылауды жүзеге асырады, оларды жақсартуға шаралар қабылдайды;
- білім алушылардың ағымдағы үлгерімі, аралық және қорытынды аттестаттауы, олардың денсаулық жағдайы мен тәрбиелілік деңгейін қарастырады;
- колледжді дамыту бағдарламасын жүзеге асыруда жоспарланған нәтижелерге қол жеткізу бойынша колледж әкімшілігі мен педагогтарының қызметіне баға береді.

4.3. Білім сапасын бағалау нәтижелері:

- колледж педагогтарын жоғары нәтижелерге жетуге ынталандыру үшін (моральдық және материалдық ынталандыру туралы ережеге сәйкес колледж оқытушылары мен білім алушылары);
- колледж білім алушыларын ынталандыру үшін және материалдық ынталандыру.

5. Білім беру сапасының колледжішілік стандарты

5.1. Білім беру сапасының колледжішілік стандарты:

- білім беруді дамытудың Қазақстандық және өңірлік үрдістерімен;
- білім сапасының Қазақстандық және өңірлік стандарттарымен;

- білім беру мазмұны мен құрылымының Қазақстандық және өңірлік стандарттарымен;

- Қазақстандық және өңірлік рәсімдермен, құралдармен, индикаторлармен, білім сапасын бақылау құралдарымен.

5.2. Білім беру сапасының колледжішілік стандарты:

- колледжде білімге қолжетімділік;
- колледжде білім беру компонентінің мақсаты, құндылықтары мен мазмұнының негізділігі;
- білім беру бағдарламаларының және пайдаланылатын білім беру технологияларының, оның ішінде заманауи ақпараттық технологиялардың сапасы;
- әрбір білім алушының білім беру стандарттарының мемлекеттік және өңірлік компоненттерін меңгеру сапасы;
- оқушылардың шығармашылық және ғылыми жетістіктерінің белгілі бір деңгейі;
- білім алушылардың әлеуметтік және кәсіби құзыреттілігін дамытудың белгілі бір деңгейі;
- білім беру процесін материалдық-техникалық қамтамасыз ету сапасы;
- білім алушылардың қауіпсіздігі мен денсаулығы;
- оқушылардың психикалық және физикалық денсаулығын сақтау;
- колледждегі психологиялық жайлылық;
- интеллектуалдық және тұлғалық дамудың әртүрлі мәселелері бар білім алушыларға жеке көзқарас;
- аттестаттау барысында расталған педагогтардың жоғары біліктілігі.

6. Ұйымдастыру және технология білім сапасын колледжішілік бағалау

6.1. Колледжде білім беру сапасын бағалау білім беру сапасын басқару мәселелерінде жоғары деңгейдегі мүдделерді қамтамасыз ететін инвариантты құрамдауышты және вариативті құрамдауышты қамтиды.

6.1.1. Оның инвариантты бөлігіндегі білім беру сапасы туралы ақпаратты құрылтайшы және ОҚО бойынша білім беруді басқарудың алтыншы органы анықтайды.

Оларға жатады:

- колледжді мемлекеттік аттестаттау;
- колледж түлектерінің қорытынды аттестациясы;
- педагогикалық қызметкерлерді аттестаттау;
- қоғамдық сараптама;
- кәсіптік білім сапасын тәуелсіз бағалау мақсатында тестілеу құзыреттілігі.

6.1.2. Білім беру сапасын бағалаудың айнымалы құрамдас бөлігі БСБКЖ субъектілерінің арнайы қажеттіліктерімен және колледж пайдаланатын бағалау процедураларының (педагогикалық мониторинг) ерекшеліктерімен анықталады.

Оларға жатады:

- колледжішілік бақылау жүйесі;
- оқушылардың оқу жетістіктерінің деңгейін тестілеу;
- Әлеуметтік және психологиялық зерттеулер;

6.2. Колледж ішіндегі білім беру сапасын бағалау жүйесінің объектілері колледж білім алушылары мен оқытушылары болып табылады.

6.3. Білім сапасын бағалаудың колледжішілік жүйесінің пәндері:

- негізгі және қосымша білім беру бағдарламалары, оларды іске асыру шарттары;
- оқушылардың оқу және оқудан тыс жетістіктері, білім алушылардың білім беру бағдарламаларын меңгеру нәтижелерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкестігі;
- білім алушылардың оқу және кәсіби құзыреттілік деңгейі;

- педагогикалық қызметкерлердің өнімділігі, кәсібилігі және біліктілігі;
- білім беру үдерісін ұйымдастыру шарттарының сапасы.

6.4. Білім беру сапасын бағалаудың колледжішілік жүйесінің механизмі:

• білім сапасын бақылау және сараптамалық бағалау рәсімдері арқылы деректерді жинау;

- деректерді бастапқы өңдеу;
- білім сапасын талдау және бағалау;
- білім беру процесінің барлық субъектілерін статистикалық және аналитикалық ақпаратпен қамтамасыз ету.

6.4.1. Білім сапасын бақылау және сараптамалық бағалау рәсімдері:

• оқытудың әр түрлі сатыларында білім алушылардың білім жетістіктерін мониторингілеу деректері;

- оқушылардың шығармашылық жетістіктерін талдау;
- педагогикалық қызметкерлерді аттестаттаудың мектепішілік бағытының нәтижелері;
- колледж педагогтарының өз қызметінің нәтижелілігі бойынша өзіндік талдау нәтижелері;

• колледжді мемлекеттік аттестаттау барысында өзін-өзі бағалау нәтижелері;

- статистикалық және әлеуметтік зерттеулердің нәтижелері;
- білім алушылардың психологиялық жайлылығын, интеллектуалды және тұлғалық дамуын, әр түрлі

- оқытудың барлық үдерісіндегі құзыреттілік түрлері;
- білім алушыларды медициналық тексеру нәтижелері;
- оқушылардың физикалық дамуын және денсаулық сақтау деңгейін бағалау;
- колледждің оқу кабинеттерін паспорттау нәтижелері;
- **БСБКЖ** шеңберінде жүргізілетін басқа да зерттеулердің (психологиялық-педагогикалық, педагогикалық) нәтижелері.

Білім сапасын бағалауды жүргізу мерзімділігі:

• оқушылардың білім және шығармашылық жетістіктері (соның ішінде пәндер бойынша аралық аттестаттау) - екі айда бір рет;

- физикалық дамуды бағалау-жылына екі рет;
- колледжішілік бақылаудың әртүрлі бағыттары бойынша статистикалық, әлеуметтік және психологиялық-педагогикалық зерттеулер-жылына кемінде бір рет;

• әр түрлі бағыттар бойынша білім алушыларды медициналық тексеру - жылына бір реттен кем емес;

• педагогтардың өз қызметінің нәтижелерін өздігінен талдау - семестрде бір рет;

Білім беру сапасын бағалау оның негізгі аспектілерін сипаттайтын көрсеткіштер мен параметрлер жүйесінің негізінде жүзеге асырылады (нәтиже сапасы, жағдай сапасы және процесс сапасы).

Нақты көрсеткіштерді белгілеудің негізгі әдістері сараптама және өлшеу болып табылады.

Білім беру сапасын колледжішілік бағалаудың қорытындыларын жыл сайын педагогикалық және әдістемелік кеңестердің, Әкімшілік кеңестің, колледждің Даму стратегиясы жөніндегі Кеңестің отырыстарында қарау көзделеді.